

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita, Et Gestis S. Francisci Xaverii È Societate Iesv Indiarvm Apostoli Libri Qvatvor

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1666

54. Xauerij corona naufragum seruat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10854

morum ad pericula omnia indiscriminatim adeunda, ut non absque admiratione legatur Epistola quam manu sua Goam ad Paulum Camertem, & Iacobum Borbanum familiares suos dedit. [Spero, inquit, Deum, hoc iter meum, multa sua aucturum liberalitate quando tam effusis interius gaudiis. Significare mihi dignatus est, placere sibi ut in eam Macazari oram proficiscar, ubi nuper ad fidem multi perducti sunt; atque huic indicata mihi diuinitus nauigationi adeo constanter adhaereisco, ut videar mihi cum manifesto illius imperio pugnaturus, eiusque in hac & futura vita beneficiis indignus effici, si ab hac mente destitero. Quare nisi hoc anno Lusitana nauis Malacam transmiserit, Mauri alicuius aut ethnici nauigium conscendam; ac si ne id quidem occurrerit, vel cimbe cuilibet illuc vela daturae, certum mihi est vitam committere, tanta est qua nitor Dei fiducia, cuius amore hoc iter aggredior. Totas spes meas habeo in Deo repositas per quem te obsecro, ut in tuis ad eum precibus, mei peccatoris perpetuo memor sis.] Ita ille, at licet ad inflammandum vehementius animum precandi assiduitate, S. Thomae secessum ambisset, quod solet uiris sanctis esse, ab labore diu in alios sudato, suauissimum laxamentum, sed priuato feruori sic obsecutus est, ut in nullo aliis deesset. Noctem sibi, diem proximo dabat, conuersiones perditorum hominum ad Deum, cuiusmodi faceret loquuntur earum spectatores; inter illas narratur poenitentia publica scelerati qui plus quindecim annos quadrupedem magis quam Christianum pergebat uiuere. Concionum vim exerebat pectus Deo plenum, & aeternarum rationum assuetum radiis; pondus uerbis addebat uiuendi sanctitas, & vel solus illius aspectus perorabat ad emolliendam facinorosi cuiusuis duritiem. Qui uero paternis ipsius monitis refractariam mentem obfirmarent, desperasse iam vulgo salutem putabantur, quod experientia constaret obstinatius illi refragatos, morte pessima id luisse, sibi que omnes ab eadem infelici sorte metuerent; Adulteria itaque complura dissoluit, ab impudicis heris mancipia abstulit; iniquas rescidit pecuniae mutationes, sedauit discordias, quicquid demum illic ad Dei gloriam suscepisset, tam secundo euentu confecit, ut iactatum sit palam & proditum eam urbem ab ea, quae fuerat, omnino mutatam, (nec illo abeunte superfuisse illie vel morem vel hominem quo posset probitas Christiana offendi. Quinetiam factum satis, ipse quoque uir sanctus silere non potuit, & urbi eidem fausta millies adprecatus, tunc quidem affirmavit, ex quo Indiam subisset, nullam ab se urbem Meliapore compertam meliorem; uti postea nullam Malaca peiorem; post uaticinio utriusque, huius paucis hinc annis calamitas, illius incrementum fidem fecit.

54
Xauerij corona naufragum seruat.

54. Postremo locum illa habent hinc suum, quibus Deus serui sui nomen, ac merita apud hos populos decorauit. Nauigaturus Malacam mercator, priusquam conscenderet, salutandi gratia ad eum uenerat (ut cui esset ex animo addicatur) eiusque precibus enixe rogatis, etiam aliquid

aliquid ab eo; quodcumque id foret, amicitia confusus petierat; sanctus ut erat perurbanus, nihil habens præterea, detractam collo precatoriam coronam, donauit mercatori, monens caram haberet; quandiu illam seruasset nullis in mari casibus periturum; quo securitatis pignore, quam dono hilatior vir pius, Meliapore soluit. Porro inter Malacam, & Meliaporem sinus est, quo vix alius toto Indico mari periculosior: huius partem magnam enauigauerat mercator, cum ventis furialibus euersum mare, nauim corripuit, & nautis ereptam allisamque in scopulos fragit: paucis vitâ incolumi emerfis; qui ne alto in mari & nuda in rupe, & omnibus defecta, fame interirent, ex desperatione consilium ineunt experiendi denuò, vitatos interitus; ergo naufragij collectis aliquot, & malè compactis, in modum cymbæ reliquiis mari vtrò se dedunt; suspicione potius quam spe firmâ, sinus alicuius rapido aluco, deportandos se in littus fortuitum. In iis erat mercator, coronâ Xauerij vnicâ securus. Vix cymbâ in aquas immiserant cœperatque incerta vacillare, ut solent clauo destituta; cum is ab sese abalienatus, nec discrimen deinceps imminens, sed nec mare aduertens, in vrbe S. Thomæ versari se credidit, & cum Xauerio familiariter colloqui. Tenuitque hoc mirum vigilantis & dulce somnium dies quinque: hinc sibi redditus, vado prorsus ignoto se insistere agnoscit, suoque cum ingenti stupore, nec vllum circa se de sociis videt, quippe omnibus fluctu ad vnum haustis; nec illud ex naufragio commissum tabularum, cui vitæ residuum commendarat. Ergo incolas percontatus, quæ regio? vbi gentium esset? comperit haud procul ab S. Thomæ, ex quâ discesserat, in Nagapatani ora consistere.

55. Alium item ex naufragio saluum subsidio alio æquè mirabili adiuuit. Erat is Hieronym. Fernandez de Mendoz, miles; ex Choromandelo, vbi tunc agebat Xauerius, occasum versus vela dabat; prope Comorinū, nauim eius Piratæ Malabares inuadunt, quid vectoribus aliis factum sit acta publica non produnt; Hieronymus omnibus spoliatus, eorum, & manibus, & mari elapsus, eò vnde soluerat redit seminudus, deplorandâ ut fit, apud obuium quemque calamitate suâ, opis aliquid captans, in Xauerium incidit, nihil quod homini daret tunc habentem, peræ tamen vire sanctus sed frustrâ manum inseruit, quippe à pecunia vacua. Quare os sursùm oculosque attollens, tum ad militem versus, benè tibi faciat Deus, frater: dictoque hoc abit. Passus ferè quinque confecerat, cum auditum se sentit, pauperem reuocat, indit iterum peræ manum, eductosque ex ea quâ aureos, quâ ex argento nummos quinquaginta, illi donat planè ignoto signatos marcuro, aiens quando Deus illos ei misisset, iis silentio vteretur. At sui tam capax non fuit lætitia, & admiratio mendici, ut benefici meritum silentio premeret. Toto mox Choromandelis tractu res celebrata est; & quidem hoc mirabilius quid puri, adeò purgatique metalli nummos illos obruza comprobauit, ut clarum esset,

55.
Ad Eleemos.
pecunias mi-
raculo inue-
nit.